

„EU Uprava za mlade – Strateški planovi Europskog vijeća za budućnost Europe“

Sažetak i zaključci konferencije

Konferencija je bila usmjerena na predstavljanje strateškog programa Europskog vijeća za razdoblje 2024.–2029. te raspravu o ključnim izazovima i perspektivama razvoja Europske unije. Program konferencije obuhvatio je interaktivni dio sa studentima i panel-raspravu stručnjaka iz područja politologije, javne uprave i energetike.

U prvom dijelu konferencije sudionici su kroz kviz i otvorena pitanja upoznati s temeljnim prioritetima strateškog programa Europskog vijeća. Poseban naglasak stavljen je na tri ključna prioriteta Europske unije: snažnu i sigurnu Europu, slobodnu i demokratsku Europu te prosperitetnu i konkurentnu Europu. Rezultati interakcije sa studentima pokazali su kako mladi Europsku uniju prvenstveno povezuju s demokracijom, vladavinom prava, ljudskim pravima i sigurnošću, dok kao najveće buduće izazove ističu rat, migracije, obranu, demografske promjene i nedostatak radne snage. Sudionici su također prepoznali važnost zelene tranzicije, ulaganja u obnovljive izvore energije, razvoja umjetne inteligencije i digitalnih politika poput inicijative Wifi4EU. Kao najveće prednosti članstva u Europskoj uniji izdvojeni su sloboda kretanja, sigurnost, stabilnost i dostupnost europskih fondova.

Drugi dio konferencije činila je panel-rasprava na kojoj su sudjelovali stručnaci u području političkih znanosti, izv. prof. dr. sc. Dario Čepo (Pravni fakultet u Zagrebu); javne uprave, izv. prof. dr. sc. Romea Manojlović Toman (Pravni fakultet u Zagrebu); energetike, izv. prof. dr. sc. Luka Perković (Rudarsko-geološko-naftni fakultet), dok je panelom moderirao asistent Karlo Kožina (Pravni fakultet u Zagrebu). Tijekom rasprave otvorena su pitanja budućnosti Europske unije u kontekstu sigurnosnih, političkih, energetskih i upravnih izazova.

Profesor Dario Čepo je istaknuo kako se Europska unija suočava s višestrukim krizama, posebice sigurnosnom krizom povezanom s ratom u Ukrajini, energetsom krizom i migracijama, ali i krizom transatlantskih odnosa te demografskim izazovima. Dalje se raspravljalo o potrebi očuvanja demokratskih standarda i vladavine prava u okolnostima pojačanih sigurnosnih izazova. Naglašeno je kako Europska unija, kao normativna sila, svoju snagu prvenstveno temelji na pravilima, regulaciji i pravnom okviru, a manje na klasičnim instrumentima prisile.

Značajan dio rasprave bio je posvećen energetskej tranziciji i strateškoj autonomiji Europske unije. Profesor Luka Perković je naglasio potrebu sustavnog jačanja obnovljivih izvora energije (osobito solarnih panela), razvoja novih tehnologija i smanjenja ovisnosti o vanjskim akterima, osobito u području energetike i tehnoloških resursa.

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo vanjskih i
europskih poslova

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Sadržaj ovoga dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog pravnog centra i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.

Posebno je problematizirana ovisnost Europe o sirovinama i tehnologijama iz trećih zemalja. Raspravljani su i izazovi vezani uz nuklearnu energiju, uključujući dugotrajnost izgradnje nuklearnih elektrana i pitanje energetske samodostatnosti. Osobito je naglašena i važnost energetske unije kao mehanizma bolje koordinacije energetske javnih politika među državama članicama i jačanja energetske samodostatnosti. Napose, profesor Perković ja naveo je i da autokratske vlasti lakše osiguravaju provođenje novih mjere i tehnologija po pitanju obrade i korištenja resursa za izvore energije, za razliku od Europske unije, koja ima duže procese radi usuglašavanja svih država članica. U raspravi je istaknuto kako demokratski procesi u Europskoj uniji često usporavaju donošenje odluka u odnosu na autoritarne sustave, no istodobno predstavljaju važan mehanizam legitimnosti i zaštite prava građana.

Panelisti su raspravili i važnost javne uprave te obrazovanja mladih za budućnost Europske unije. Profesorica Romea Manojlović Toman posebno je istaknula potrebu za razvojem stručnih kompetencija, poznavanje stranih jezika te odgovornost i etičnosti u radu javne uprave. Studenti su pozvani na aktivnije uključivanje u europske i nacionalne upravne procese, uz naglasak da vladavina prava i demokratske vrijednosti moraju ostati temelj djelovanja europskih institucija.

Također, naglašeno je kako su mogućnosti pojedinaca za promjenu potrošačkih navika često ograničene ekonomskim okolnostima te da se promjene najčešće potiču kroz financijske mehanizme (novčano kažnjavanje). Istaknuta je potreba da Europska unija kroz svoju normativnu moć snažnije ograničava utjecaj velikih globalnih korporacija i digitalnih platformi.

Kao ključni zaključci konferencije izdvojeni su:

- potreba jačanja europske sigurnosti i energetske otpornosti;
- važnost očuvanja demokratskih standarda unatoč kriznim okolnostima;
- potreba za učinkovitijom koordinacijom država članica u području energetike i migracija;
- važnost aktivnog (su)djelovanja svih građana Unije u ostvarenju strateških prioriteta.

